

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

الدرس السابع: تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية: تأثير زبان فارسی بر زبان عربی

شرح المفردات

کلمه	نوع کلمه	ترجمه
نُقِلْتُ	فعل ماضی مجهول - ثلاثی مجرد	منتقل شد
البضائع	اسم - جمع مکسر	کالاها (جمع کلمه: البضاعة)
اشتدَّ	فعل ماضی - ثلاثی مزید	شدت یافت
انضمام	اسم - مصدر ثلاثی مزید	پیوستن
شاركَ	فعل ماضی - ثلاثی مزید	مشارکت نمود (مصدر آن: مشاركة)
يَضُمُّ	فعل ماضی - ثلاثی مجرد	در بر می گیرد (مترادف: يشتمل)
دراسات	اسم - جمع مونث سالم	بررسی ها (مترادف: بحوث)

مَعَانِي الْأَفْعَالِ النَّاقِصَةِ

افعال ناقصه تقریباً معادل فعل‌های ربطی (بود، شد، گشت، گردید، نیست) در زبان فارسی‌اند و به همین علت به ناقصه معروفند؛ زیرا معنایشان با وجود اسمی پس از آن ذکر می‌شود ناقص است و فقط با وجود اسم دومی که بعد از آن می‌آید کامل می‌گردد. این افعال عبارتند از:

كان (بود) - صار - أصبح (شد - گشت - گردید) - ليس (نیست)

۱ - مهم‌ترین معانی (كان):

«بود» ← كان الهواء بارداً: هوا سرد بود / كان باب الغرفة مُغلقاً: در اتاق بسته بود

«است» ← إنَّ الله كان غفوراً رحيماً: بی‌گمان خداوند آمرزنده و مهربان است

«داشت»؛ در صورتی که قبل از حرف (لِ - عند) بیاید:

كان لي (عندي) كتب قيِّمة: کتاب‌های ارزشمندی داشتم.

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

«فعل کمکی ماضی استمراری»؛ در صورتی که قبل از فعل مضارع بیاید:

كان الطالبُ يتكلمُ مع أستاذه: دانشجو با استادش صحبت می کرد.

«فعل کمکی ماضی بعید»؛ در صورتی که قبل از فعل ماضی ساده یا ماضی نقلی بیاید:

كان الطالبُ (تكلم / قد تكلم) مع أستاذه: دانشجو با استادش صحبت کرده بود.

۲- (صار - أصبح)؛ مضارع صارَ «يصيرُ» و مضارع أصبحَ «يُصبحُ» است. این دو فعل به معنای «شد، گشت و گردید» است.

تَزَلَّ المطرُ صباحاً و صارَ الجوُّ لطيفاً: صبحگاهان باران بارید و هوا لطیف شد.

جاء الخريفُ فصارتِ الأرضُ مفروشةً بأوراق الأشجار: پاییز آمد و زمین پوشیده از برگ درختان گشت.

۳- (ليس)؛ نیست:

ليسَ الطلابُ في الصف: دانش آموزان در کلاس نیستند.

إنَّ اللغةَ الفارسيةَ ليستَ منفصلةً عن اللغةِ العربيةِ: زبان فارسی از زبان عربی جدا نیست.

خلاصه درس

۱- افعال ناقصه در زبان عربی معادل افعال ربطی در زبان فارسی هستند.

۲- مهم ترین افعال ناقصه عبارتند از: كان (بود) - صار - أصبح (شد - گشت - گردید) - ليس (نیست)

۳- فعل «كان» قبل از (لِ - عند) معادل فعل «داشتن» در زبان فارسی است.

۴- فعل «كان» + «مضارع» معادل ماضی استمراری در زبان فارسی است.

۵- فعل «كان» + «ماضی ساده یا نقلی» معادل ماضی بعید فارسی است.

اختبر نفسك:

ترجم العبارات حسب ما تعلمت من القواعد.

۱. ليس تأثير اللغة العربية على اللغة الفارسية قبل الإسلام أكثر من تأثيرها بعد الإسلام.

جزوه جامع عربی یازدهم تجربی و ریاضی تألیف: نعمت اله مقصودی سال تحصیلی: ۱۳۹۶

۲. كان لابن المقفع دورٌ كبيرٌ في تأثير اللغة الفارسية على اللغة العربية.

۳. أصبح نفوذ اللغة الفارسية في اللغة العربية كثيراً بسبب مشاركة الإيرانيين في قيام الدولة الإسلامية.

۴. صارت المدرسة نظيفة بعد ما قام التلاميذ بتنظيفها.

۵. كان النبي يأمر أهله والآخرين بالصلاة والزكاة.